

CLASSIFICACIÓ D'INSTRUMENTS MUSICALS¹ SEGONS ERICH VON HORNBOSTEL I CURT SACHS

Versió en català a cura de
M. ANTÒNIA JUAN I NEBOT

INTRODUCCIÓ

Aquesta classificació és una traducció-adaptació al català de la versió anglesa publicada per *Galpin Society Journal*, XIV, 1961, traducció d'Anthony Baines i Klaus P. Wachsmann de l'original en alemany publicat a *Zeitschrift für Ethnologie*, Jahrg., 1914. Helf 4 u. 5, Berlín, 1914.

L'elaboració del Catàleg d'Instruments Musicals, Sonadors i Joguina Sonora del Museu d'Arts, Indústries i Tradicions Populars de Barcelona, en el qual s'està treballant en aquests moments, ha motivat la necessitat de poder disposar d'aquesta classificació en català, a causa de la diversitat d'objectes sonors de les col·leccions que es conserven en aquest Museu. Una primera versió d'aquesta classificació la donem a conèixer com a mostra del treball que s'està realitzant en aquest Museu.

La classificació de Hornbostel/Sachs ha esdevingut, amb el temps, una eina útil per als especialistes en organologia, tot i la dificultat que comporta classificar els instruments segons una classificació decimal i segons la necessitat constant d'adaptar aquesta classificació al progrés dels estudis d'organologia.

La versió en català que oferim ha estat supervisada per Jeremy Montagu, professor d'organologia a la Facultat de Música de la Universitat d'Oxford, i per Romà Escalas, director del Museu de Música de Barcelona, als quals agraeixo profundament el seu mestratge i les seves observacions en la revisió d'aquest text.

1. IDIÒFONS

El so es produeix per la matèria del propi cos de l'instrument, sense l'ajut de membranes o cordes en tensió.

1. La denominació «instruments musicals» aquí també s'ha de fer extensiva als objectes sonors, ja que Hornbostel & Sachs inclouen en el seu treball qualsevol objecte destinat a produir so.

- 11 Idiòfons d'entretoc. L'instrument es posa en vibració en ser copejat.
- 111 Idiòfons d'entretoc directe. Els sons poden ser produïts clarament de forma individual.
- 1111 Entretoc entre dues o més parts sonores, complementàries i simètriques.
- 11111 Pals.²
- 11112 Plaques: *tauletes*.
- 11113 Amb canal: *picacanyes*.
- 11114 Amb cavitat.
- 111141 El so es produeix per l'acció de fora a dins: *castanyoles, culleres*.
- 111142 El so es projecta per l'acció de dins a fora: *plats, címbals*.
- * 111143 *Campanes* (dues sense batall).
- 1112 Idiòfons de percussió. Un bloc massís és percutit per quelcom. L'instrument és colpejat amb un objecte no sonor o contra un objecte no sonor.
- 11121 Percussió de pals.
- 111211 Percussió simple: *triangle*.
- 111212 Percussió en grup: *xilòfon*.
- 11122 Percussió de plaques.
- 111221 Percussió simple.
- 111222 Percussió en grup: *litòfon, metal·lòfon*.
- 11123 Percussió de tubs.
- 111231 Percussió simple: *campana tubular*.
- 111232 Percussió en grup: *xilòfon tubular, tubs d'orquestra o joc de campanes, ampolles*.
- 11124 Percussió amb cavitat.

2. S'ha d'entendre per *pal* qualsevol material que per la forma i mesura pugui ser considerat un pal (metall, vidre, fusta, pedra, plàstic, etc.).

* Addicions segons Jeremy Montagu.

- 111241 La vibració es produeix principalment al centre:
gongs.
- 1112411 Gong simple.
1112412 Gongs en grup.
* 1112413 Gong amb la superfície subdividida.
- 111242 La vibració es produeix principalment a les vores:
campanes, rec-rec.
- 1112421 Campana simple.
11124211 Campana que descansa sobre una superfície.
11124212 Campana en suspensió.
111242121 Sense batall lligat a l'interior de la campana. Amb percussor exterior, independent.
111242122 Campana amb batall interior: *esquelles*.
* 111242123 Campana amb un o més batalls subjectats a la campana des de l'exterior.
1112422 Grups de campanes.
11124221 Campanes que descansen sobre una superfície.
11124222 Campanes en suspensió: *carilló*.
111242221 Sense batall lligat a l'interior de la campana. Amb percussor exterior, independent.
111242222 Campanes amb batall interior: *campanòleg*.
111242223 Campanes amb un o més batalls subjectats a les campanes des de l'exterior.
- * 111243 Percussió amb canal obert: *slit drum*.
- * 11125 Percussió «*roca-gong*». Una pedra que es pot agafar amb la mà colpeja una gran pedra. Fa diferents sons segons on es pica.
- 112 Idiòfons colpejats indirectament. Els sons són produïts en sèrie, no de forma individual:
- 1121 Sacsejats.

- 11211 Sacsejats en suspensió (làmines, plaques,...)
- 112111 Sostinguts per una corda o cinta.
 - 112112 Sostinguts per un pal: algunes *sonalles*, algunes *matraques*.
- 11212 Sacsejats sostinguts per un marc.
- 112121 Els objectes a sacsejar estan penjats en el marc.
 - 112122 Els objectes a sacsejar es desplacen en el marc: «*anklung*», *alguns sistres*.
- 11213 De sacseig amb cavitat globular: algunes *sonalles*, *marraques*, *cascavells*.
- * 11214 Làmina sacsejada: làmina usada al teatre.
- 1122 Idiòfons rascats. La superfície d'un objecte sonor és rascada per un objecte no sonor.
- 11221 Pal amb estries o solcs rascat amb un altre pal.
- 112211 Sense ressonador.
 - 112212 Amb ressonador.
- 11222 Tub rascat: *ampolla d'anís*, «*güiro*».
- 11223 Cavitat amb estries rascada: *vieira* o *petxina de pelegrí*.
- 11224 Roda dentada rascada per una o més llengüetes subjectes a un marc: *carrau*.
- * 11225 Taula amb estries o solcs rascada: antigues fustes de fregar al safareig.
- 1123 Idiòfons de tall. Instrument format per dos braços connectats per un extrem. La vibració es produeix quan els extrems són forçats a separar-se en passar un pal entremig.
- 12 Idiòfons pinçats. Vibració d'una làmina elàstica, fixada per un extrem.
- 121 Idiòfons per pinçament dins d'un marc. Una làmina vibra dins d'un marc.
- 1211 La làmina és tallada en la superfície d'una closca de fruita que serveix de ressonador.
 - 1212 La cavitat bucal serveix de ressonador a la làmina: *guimbardes*.

12121 Guimbardes «idioglotes». La làmina és tallada en el mateix marc.

12122 Guimbardes «heteroglotes». La làmina és fixada al marc.

121221 Guimbardes heteroglotes simples.

121222 Guimbardes heteroglotes en grup.

122 Idiòfons puntejats de taula. Les làmines estan lligades o tallades a una taula semblantment a les pues d'una pinta.

1221 Amb làmines en cadena.

12211 Sense ressonador: «*sanza*» de taula.

12212 Amb ressonador: «*sanza*» de caixa, «*sanza*» amb cavitat.

1222 Amb làmines tallades: *caixa de música*.

13 Idiòfons de fricció.

131 Fricció de pals.²

1311 De fricció simple: *pal folrat amb paper de vidre*.

1312 De fricció en grup.

13121 De fricció directa: *ossets*.

13122 De fricció indirecta.

132 Fricció de plaques.

1321 De fricció simple: *làmina d'acer i arquet*.

1322 De fricció en grup.

133 Fricció de cavitats.

1331 De fricció simple: *safata i moneda*.

1332 De fricció en grup: *copies musicals*.

* 134 Fricció de làmines: *màquina del vent* (teatre).

14 Idiòfons bufats.

141 Pals bufats.

1411 Pals bufats individualment.

1412 Pals bufats en grup: «*aeolsklavier*».

142 Plaques bufades.

1421 Plaques bufades individualment.

1422 Plaques bufades en grup.

Sufixos que es poden aplicar a qualsevol dels apartats anteriors (idiòfons):

8 Amb teclat.

9 D'acció mecànica.

* 1 Instrument tocat de manera individual.

* 2 Instrument que forma part d'un grup d'instruments.

2. MEMBRANÒFONS

El so es produeix en posar en vibració una membrana o diafragma en tensió.

21 Membranòfons de percussió. La percussió s'efectua sobre la membrana.

211 De percussió directa, amb la mà mitjançant una baqueta.

2111 Amb cavitat semiesfèrica: *timbal*.

21111 De cavitat individual.

21112 En grup o parella permanent: *timbales*.

2112 Membranòfons tubulars.

21121 Tubular cilíndric. El diàmetre és el mateix al centre que als extrems del cilindre.

211211 D'una membrana.

* 2112111 Individual.

* 2112112 En grup.

211212 De dues membranes.

2112121 Individual: *tambor*.

2112122 En grup.

* Addicions segons Jeremy Montagu (Oxford).

- 21122 En forma de barril. El diàmetre és més gran en el centre que en els extrems, i segueix una línia corba.
- 211221 D'una membrana.
 - * 2112211 Individual.
 - * 2112212 En grup.
 - 211222 De dues membranes.
 - 2112221 Individual.
 - 2112222 En grup.
- 21123 Doble cònic. El diàmetre és més gran en el centre que en els extrems, i segueix línies rectilínies.
- 211231 D'una membrana.
 - * 2112311 Individual.
 - * 2112312 En grup.
 - 211232 De dues membranes.
 - 2112321 Individual.
 - 2112322 En grup.
- 21124 En forma de rellotge d'arena.
- 211241 D'una membrana.
 - * 2112411 Individual.
 - * 2112412 En grup.
 - 211242 De dues membranes.
 - 2112421 Individual.
 - 2112422 En grup.
- 21125 Cònic.
- 211251 D'una membrana.
 - * 2112511 Individual.
 - * 2112512 En grup.

- 211252 De dues membranes.
 - 2112521 Individual.
 - 2112522 En grup.
- 21126 En forma de copa.
 - 211261 D'una membrana
 - * 2112611 Individual.
 - * 2112612 En grup.
 - 211262 De dues membranes.
 - 2112621 Individual.
 - 2112622 En grup.
- 2113 Amb marc. L'alçada de la caixa no excedeix el radi de la membrana. El tambor europeu prové del timbal cilíndric, llarg. Per aquest motiu no es considera tambor amb marc, malgrat que en alguns casos el radi de la membrana sigui superior a l'alçada de la caixa.
 - 21131 Amb marc i sense mànec.
 - 211311 D'una membrana: *pandero*.
 - 211312 De dues membranes: *pandero*.
 - 21132 Amb marc i amb mànec (pal).
 - 211321 D'una membrana.
 - 211322 De dues membranes.
- 212 Sacsejats. Per impacte interior o exterior.
 - 2121 Amb cavitat.
 - 21211 Individual.
 - 21212 En grup.
 - 2122 Tubular.
 - 21221 De tub cilíndric.
 - 212211 D'una membrana.

- 2122111 De cilindre obert.
- 2122112 De cilindre tancat.

212212 De dues membranes.

- 2122121 Individual.
- 2122122 En grup.

21222 En forma de barril.
(subdivisions com 21122)

21223 Doble cònic.
(subdivisions com 21123)

21224 En forma de rellotge d'arena.
(subdivisions com 21124)

21225 De forma cònica.
(subdivisions com 21125)

21226 En forma de copa.
(subdivisions com 21126)

2123 Sacsejat amb marc.

21231 Amb marc i sense mànec.

- 212311 D'una membrana.
- 212312 De dues membranes.

21232 De marc amb mànec (pal).

- 212321 D'una membrana.
- 212322 De dues membranes.

22 Membranòfons pinçats. Una corda lligada al centre d'una membrana quan és pinçada transmet les vibracions a la membrana. (Segons Jeremy Montagu s'ha de classificar com a cordòfon 33).

23 Membranòfons de fricció.

231 De fricció al pal en contacte amb la membrana, o bé és el pal el que s'utilitza per a friccionar la membrana.

- 2311 El pal és inserit en la membrana mitjançant un forat.
- 23111 De pal fix. El pal no pot ser canviat de lloc.
 - 23112 De pal semifix. El pal és parcialment mòbil per tal de fregar la membrana.
 - 23113 De pal mòbil o lliure. La fricció no es produeix al pal sinó que és el pal el que serveix per a friccionar la membrana.
- 2312 El pal és lligat a la membrana sense foradar-la: *simbomba*.
- 232 De fricció amb corda. De fricció a una corda lligada a una membrana.
- 2321 De fricció amb corda fixa.
 - 23211 D'una membrana.
 - 23212 De dues membranes.
 - 2322 De fricció en fer girar la corda lligada a un pal: *cigala*.
- 233 De fricció amb les mans.
- 24 Membranes sonores o cantadores.
- 241 Lliures o de buf directe, sense cambra d'aire: *paper de fumar*.
 - 242 Amb tub o cavitat. La membrana està situada a l'interior del tub o de la caixa: «*kazoo*», *mirlitó*, «*nunut*».
- Sufixos que es poden aplicar a qualsevol de les subdivisions anteriors (membranòfons):
- 6 La membrana és encolada al timbal.
 - 7 La membrana és clavada al timbal.
 - 8 La membrana és encordada al timbal.
 - 81 La membrana és lligada mitjançant una corda, sense utilitzar cap altre dels sistemes anteriors.
 - 811 Sense mecanisme.
 - 812 Amb tensors lligats. Diversos cordons o cordes s'encreuen lligats al centre de l'encordat per fer de tensors.
 - 813 Amb tensors enllaçats. Corda en ziga-zaga.
 - 814 Amb falques entre el cos del timbal i la corda que subjecta la membrana.
 - 82 L'encordat se subjecta per l'extrem no sonor de la pell.
 - 83 L'encordat se subjecta a un cercol auxiliar.
 - 84 L'encordat és lligat a la base buida del cos del timbal.

85 L'encordat està lligat a un suport o cinturó de diferent material.

86 L'encordat es subjecta mitjançant clavilles.

Nota: del 82 al 86 subdivisions com a 81 anterior.

9 Amb la membrana doblegada als extrems. Una anella passa per sobre dels extrems de la membrana.

91 L'anella és de corda.

92 L'anella és de metall.

921 Sense mecanisme.

922 Amb mecanisme.

9221 Sense pedal.

9222 Amb pedal.

* 1 Individual.

* 2 En grup.

3. CORDÒFONS

El so es produeix quan es posa en vibració una o més cordes tesades entre dos punts fixos.

31 Cordòfons simples o cítares. El suport de les cordes i el ressonador –quan n'hi ha– poden ser separats sense destruir l'instrument.

311 Cítares de vara. El suport de les cordes és en forma de vara.

3111 Arc musical. La vara és flexible i corbada.

31111 Arc musical idiocord. La corda és tallada parcialment a la mateixa canya a la qual es manté unida pels extrems.

311111 Arc musical monoidiocord (1 corda).

311112 Arc musical poliidiocord o arpa arquejada (més una corda).

31112 Arc musical heterocord. La corda és de diferent material que la vara.

311121 Arc musical monoheterocord (una corda).

3111211 Sense ressonador.

31112111 Sense llaçada d'afinació.

- 31112112 Amb llaç d'afinació que envolta la corda dividint-la en dues seccions.
- 3111212 Amb ressonador.
- 31112121 Ressonador independent.
- 31112122 Ressonador incorporat.
- 311121221 Sense llaçada d'afinació.
- 311121222 Amb llaçada d'afinació

311122 Arc musical poliheterocord (més una corda).

- 3111221 Sense llaçada d'afinació.
- 3111222 Amb llaçada d'afinació.

3112 Cítares de mànec. El suport de les cordes o del mànec és rigid.

- 31121 Arc musical amb pal. El mànec finalitza, a l'extrem superior, amb una vara flexible i corbada.
- 31122 Cítares de mànec pròpiament dites, amb ressonador extern.
 - 311221 Amb un ressonador (exemple: carbassa).
 - 311222 Amb més un ressonador.

312 Cítares de tub. El suport de les cordes té la superfície corba.

3121 Cítares de tub sencer.

- 31211 Cítares de tub idiocordes. La corda és parcialment tallada a la mateixa canya del tub.
- 31212 Cítares de tub heterocordes. Les cordes són de diferent material que el tub.
 - 312121 Sense ressonador adicional/annex.
 - 312122 Amb ressonador adicional/annex.

3122 Cítares de mig tub: superfície convexa.

- 31221 Cítares de mig tub idiocordes.
- 31222 Cítares de mig tub heterocordes.

313 Cítares en forma de rai o tramada. El suport de les cordes està format per diverses canyes lligades en forma de rai.

- 3131 Cítares de rai idiocordes.
- 3132 Cítares de rai heterocordes.

- 314 Cítares de taula. El suport de les cordes és pla, tant a la superfície com a la base.
- 3141 Cítares de taula pròpiament dites. El pla de les cordes és paral·lel a la taula.
- 31411 Sense ressonador.
31412 Amb ressonador.
- 314121 Amb ressonador còncau (bol).
314122 Amb ressonador de caixa: *cítara*, «*kantele*», *saltiri*.
- 3142 Variacions de la cítara de taula. El pla de les cordes forma un angle recte amb la taula.
- 31421 Cítara de sòl. El sòl fa de suport a una única corda.
31422 Arpa-cítara. Una taula fa de suport a les cordes, el pont està proveït de soles per les cordes.
- 315 Cítares d'artesa. Les cordes estan tesades sobre un canaló o una concavitat.
- 3151 Sense ressonador.
3152 Amb ressonador.
- 316 Cítara de marc. Les cordes estan tesades en un marc obert.
- 3161 Sense ressonador.
3162 Amb ressonador.
- 32 Cordòfons composts. El suport de les cordes i la caixa de ressonància no poden ser separats sense destruir l'instrument.
- 321 Llaüts. El pla de les cordes és paral·lel a la taula sonora.
- 3211 Llaüts de mànec arquejat. Cada corda té el seu propi mànec arquejat flexible: *pluriarc*.
3212 Llaüts o lires de jou. Les cordes estan tesades a un jou en el mateix pla que la taula de ressonància, format per dos braços i una barra de través.
- 32121 Lires amb una cavitat bombada com a ressonador.
32122 Lires de caixa.

3213 Llaüts de mànec.³ Les cordes són tesades, clarament, sobre un mànec. Si hi ha jou és purament ornamental.

32131 El mànec travessa diametralment el ressonador.

321311 El ressonador és una cavitat bombada, natural o buidada.

321312 El ressonador és una caixa de fusta.

321313 El ressonador és un tub travessat diametralment pel mànec.

32132 El mànec està fixat al ressonador, sense travessar-lo, per mitjà d'una quilla.

321321 El ressonador és bombat: *llaüt, mandolina*.

321322 La caixa de ressonància no és bombada: *violí, guitarra*.

* 32133 El mànec travessa fins a la meitat del ressonador.

* 321331 El ressonador és bombat.

* 321332 La caixa de ressonància no és bombada.

322 Arpes. El pla de les cordes és, aproximadament, en angle recte a la taula de ressonància.

3221 Arpes obertes: sense columna.

32211 Arpes obertes arquejades (més angle recte).

32212 Arpes obertes angulars (menys angle recte).

3222 Arpes amb marc: amb columna.

32221 Sense aparells d'afinació.

322211 Diatòniques.

322212 Cromàtiques.

3222121 Les cordes en un sol pla: la majoria d'*arpes diatòniques antigues*.

3. Romà Escalas suggereix diferenciar les arpes de les cítares per l'absència o presència de pont. Les cítares exhibeixen un o més ponts per tal d'eleva les cordes per sobre del nivell de la taula de ressonància.

* Addicions segons Jeremy Montagu (Oxford).

- 3222122 Les cordes en dos plans encreuats.
 * 3222123 Les cordes en dos o més plans paral·lels: arpes dobles i arpes triples.

32222 Amb aparells d'afinació.

322221 Manuals.

322222 De pedal.

323 Arpes llaut. El pla de les cordes forma un angle recte amb la taula sonora, i el pont és foradat per a passar-hi les cordes: «kora».

* 33 Timbals de corda pinçada (veure l'apartat 22)

Sufixos que es poden aplicar a qualsevol dels apartats anteriors (cordòfons):

- *2 El so es produeix per fregament.
 - 21 Per fregament de la corda.
 - 22 Per fregament del suport de les cordes.
- *3 El so es produeix per l'acció de l'aire.
 - 4 Per l'acció de martellets o batedors.
 - 5 Amb els dits.
 - 6 Amb plectre.
 - 7 Amb un moviment de pressió sobre les cordes que prenen forma arquejada.
 - 71 Amb un arc.
 - 72 Amb una roda.
 - 73 Amb una cinta.
 - 8 Amb teclat.
 - 9 Per acció mecànica.

4. AERÒFONS

La vibració de l'aire en un sentit primari és el productor del so.

- 41 Aeròfons lliures. L'aire en vibració no està contingut dins del cos de l'instrument.
 - 411 Aeròfons lliures per desplaçament. Un corrent d'aire topa amb la vora d'un objecte o bé el cantell d'un objecte és posat en moviment en l'aire: *fuet*.
 - 412 Aeròfons lliures interruptius. L'aire és interromput periòdicament o de forma intermitent.

- 4121 Idiofònics interruptius. El corrent d'aire és dirigit contra una làmina: canyes.
- 41211 Dues canyes o làmines que entrexoquen l'una contra l'altra quan estan en vibració.
- 41212 Canyes percudides. Una canya o làmina percudeix sobre un marc.
- 412121 Individual (una canya).
- 412122 En grup: *regalia*.
- 41213 Canyes lliures. La làmina està ajustada a una ranura o obertura.
- 412131 Individual (una canya).
- 412132 En grup: *orgue de boca, harmòniom, harmònica, acordió*.
- 41214 Una làmina flexible (ex. fulla) vibra entremig de dues peces lleugerament còncaues, lligades: *gallet*.
- 4122 Aeròfons interruptius no idiofònics. La interrupció del so no és produïda per una canya o làmina.
- 41221 De rotació sobre el seu propi pla: *sirenes, bronzidor* (disc amb cordill).
- 41222 De rotació sobre l'eix: *bronzidor* (làmina de fusta).
- 413 Aeròfons plosius. L'aire es posa en vibració en produir-se un xoc en l'aire contingut en una cavitat.
- * 4131 Explosius: *petard*.
- * 4132 Implosius: *tub*.
- 42 Instruments de vent pròpiament dits
- 421 Flautes de buf directe al tub. Un corrent d'aire és conduït contra un cantell.
- 4211 Sense conducte. La columna d'aire és orientada amb els llavis contra el tub.
- 42111 De buf directe contra el cantell o l'aresta superior del tub obert.

* Addicions segons Jeremy Montagu (Oxford).

421111 Individual (un tub).

- 4211111 Amb l'extrem inferior obert.
- 42111111 Tub obert i sense forats.⁴
- 42111112 Tub obert i amb forats.
- 4211112 L'extrem inferior és tancat.
- 42111121 Tub tancat i sense forats.
- 42111122 Tub tancat i amb forats.

421112 En grup: flautes de Pan.

- 4211121 De tubs oberts.
- 42111211 Tubs lligats en forma de rai.
- 42111212 De tubs lligats en rodó o feix.
- 4211122 De tubs tancats.
- 4211123 Mixtes (tubs oberts i tancats).

42112 Flauta de buf lateral: *flauta travessera*.

421121 Individual

- 4211211 De tub obert.
- 42112111 Tub obert i sense forats.
- 42112112 Tubobert i amb forats: *flauta travessera*.
- 4211212 De tub parcialment obert.
- 4211213 De tub tancat.
- 42112131 Tub tancat sense forats.
- 421121311 De forma fixa.
- 421121312 De forma ajustable *flauta de pistó*.
- 42112132 Tub tancat amb forats.

421122 En grup

- 4211221 De tubs oberts.
- 4211222 De tubs tancats.

42113 Xiulet globular. Sense bec.

- * 42114 Flauta amb ranura o tall. El tub és bufat directament per on hi ha el tall: «*quena*» (subdivisions com l'apartat 42111).

4. En els aeròfons, quan fem referència a «forats» ens referim a aquells destinats a ser tapats amb els dits.

4212 Flautes amb conducte d'aire. Un estret conducte dirigeix la columna d'aire contra el bisell d'un orifici lateral.

42121 Amb conducte d'aire extern. El bec és fixat des de l'exterior al tub de la flauta o és subjectat amb una anella.

421211 Individual

- 4212111 De tub obert.
- 42121111 Tub obert sense forats.
- 42121112 Tub obert amb forats.
- 4212112 De tub parcialment tancat.
- 4212113 De tub tancat.

421212 En grup

42122 Amb conducte d'aire intern. El bec envia l'aire contra el bisell a l'interior del tub.

421221 Individual

- 4212211 De tub obert.
- 42122111 Tub obert sense forats: *xiulet*.
- 42122112 Tub obert amb forats: *flabiol*.
- 4212212 De tub parcialment tancat.
- 4212213 De tub tancat.
- 42122131 Tub tancat sense forats.
- 421221311 De forma fixa: *xiulet*.
- 421221312 De forma ajustable: *flauta d'escorça*,
flauta mussolera.
- * 42122132 Tub tancat amb forats.
- 4212214 Globular.
- 42122141 Globular sense forats.
- * 42122142 Globular amb forats.
- * 421221421 Amb un forat: *xiulet*.
- * 421221422 Amb més un forat.
- * 42122143 Ocarina (vuit forats més dos forats per als polzes).

421222 En grup: *orgue*.

- 4212221 De tub obert.
- 42122211 Tub obert sense forats.
- 42122212 Tub obert amb forats: «*flageolet doble*».

421222 De tub parcialment tancat.

421223 De tub tancat.

* 42123 Amb conducte d'aire intern/extern.

422 Instruments de vent amb llengüeta. L'aire posa en vibració de forma intermitent una o dues làmines ajustades a la part superior de l'instrument.

4221 De doble canya. Tipus oboè. Dues canyes colpegen, l'una contra l'altra.

42211 Individual

422111 De perforació cilíndrica.

4221111 Sense forats.

4221112 Amb forats: *cromorn*.

422112 De perforació cònica: *oboè, fagot, tarota, gralla, dolçaina, tible, tenora*.

42212 En grup

422121 De perforació cilíndrica: *dobles aulos*.

422122 De perforació cònica

4222 De canya senzilla. Tipus clarinet. Una canya percudeix una part de l'instrument.

42221 Individual

422211 De perforació cilíndrica.

4222111 Sense forats.

4222112 Amb forats: clarinet.

422212 De perforació cònica: *saxòfon*.

42222 En grup

422221 De perforació cilíndrica.

4222211 Sense forats.

4222212 Amb forats: *xeremia eivissenca*.

* 4222213 Amb i sense forats: «*launnedas*».

4223 De llengüeta lliure. La llengüeta està fixada a un suport o marc.
Amb forats:

42231 D'un tub.

42232 De doble tub.

* 42233 Corn amb llengüeta lliure (un forat per al polze).

423 Instruments de vent. Tipus trompeta. L'aire és conduït a través dels llavis en vibració.

4231 Trompeta natural. Sense mecanismes que modifiquin el so.

42311 Cargol. Mol·lusc en espiral.

423111 Cargol de buf directe a l'extrem.

4231111 Sense embocadura.

4231112 Amb embocadura.

423112 Cargol de buf lateral.

42312 Trompetes tubulars.

423121 De buf directe a l'extrem del tub.

4231211 Trompeta recta.

42312111 Sense embocadura.

42312112 Amb embocadura.

4231212 Trompa/corn. Tub corbat o cargolat.

42312121 Sense embocadura.

42312122 Amb embocadura.

423122 Amb embocadura lateral.

4231221 De tub recte.

4231222 De tub corbat.

4232 Trompeta amb mecanismes per a modificar el so fonamental.

42321 Amb forats: *cornetí*.

42322 Extensible: *trombó de vares*.

42323 De vàlvules.

- 423231 *Bugle* de vàlvules. El tub és cònic.
- 423232 Trompa de vàlvules. El tub és en bona part cònic.
- 423233 Trompeta de vàlvules. El tub és bàsicament cilíndric.

Sufixos que es poden aplicar a qualsevol dels apartats anteriors (aeròfons):

- 6 Amb reserva d'aire.
- 61 Amb reserva d'aire de cos rígid.
- 62 Amb reserva d'aire de cos flexible.
- 7 Amb tapa als forats.
- 71 Amb claus.
- 72 Amb una cinta perforada.
- 8 Amb teclat.
- 9 D'acció mecànica.